

Kolonizacja w świecie śródziemnomorskim

Paulina Stelmaszczyk

Zagadnienia

- Kolonizacja – definicja
- Fenicjanie i Kartagina
- Wielka kolonizacja i Wielka Grecja
- Kolonizacja rzymska

Skutki kolonizacji basenu Morza Śródziemnego dla mieszkańców.

KOLONIZACJA

Osadzenie mieszkańców i tworzenie osad na terenach słabo zaludnionych lub niezamieszkanym.

Kolonizacja - podział ze względu na pochodzenie osadników

- wewnętrzna
- zewnętrzna

Kolonizacja - podział ze względu na sposób przeprowadzenia

- samorzutna
- kierowana
- planowana

Morskie imperium Kartaginy

- Pierwsi byli Fenicjanie, których głównym kierunkiem ekspansji stał się zachodni region Morza Śródziemnego, północne wybrzeża Afryki oraz Azja Mniejsza. Zakładali osady umożliwiające handel.
- Najsłynniejszą kolonią fenicką stała się Kartagina (IX w. p.n.e.), która zaczęła budować własne imperium. Zaczęli rywalizację z Grekami.
- Kres potędze kartagińskiej przyniosło pojawienie się trzeciej siły walczącej o panowanie w tym regionie – Rzymu.

OCEAN ATLANTYCKI

GALOWIE

TARTEZYJCZYCY

IBEROWIE

Casmona (Sewilla)
Gades (Kadyks)
Tanger
Lixus

Cortijo de los Toscanos

NUMIDYJCZYCY

Berberowie

Tharros
Carloforte
San Antiooco

Cagliari

Nora

Palermo
Majya
Solunto
Cossyra
Gazo
Lampedusa
Malta

Utica
Kartagina
Hadrumetum (Sousse)

Leptis Magna

0 80 km

ETRUSKOWIE
ITALIKOWIE

TRAKOWIE

GRECJA

LIDYJCZYCY

FRYGLIJCYCY

MORZE ŚRÓDZIEMNE

MORZE CZARNE

SCYTOWIE

EGIPT

Ras al-Basit
Tell Sukkas
Atwod
Amrit
Simurra
Byblos
Chalfo (Bejrut)
Sydon
Sarepta
Tyr
Achzib
Usno
Alko
Dor
Magidoo

Lepidus
Salamina
Marjon
Izalon
Golgoa
Kition (Larnaka)
Kacirvan
Tamasos

Thasos
Melos
Thera
Itranos

Naukratis
Memfis

Greckie kolonie i emporia

- Okres kultury mykeńskiej i wieków ciemnych.
- Epoka archaiczna zmieniła podejście Greków do ekspansji terytorialnej i kształtowania się pojęcia polis. Polis stało się niezależną wspólnotą obywateli zamieszkujących określone terytorium.
- Podstawowym powodem, dla którego szuka się nowych kolonii był tzw. głód ziemi oraz rozwój handlu. Grecy wybierali ludzi i wysyłali ich w poszukiwaniu nowych lądów.

Greckie kolonie i emporia

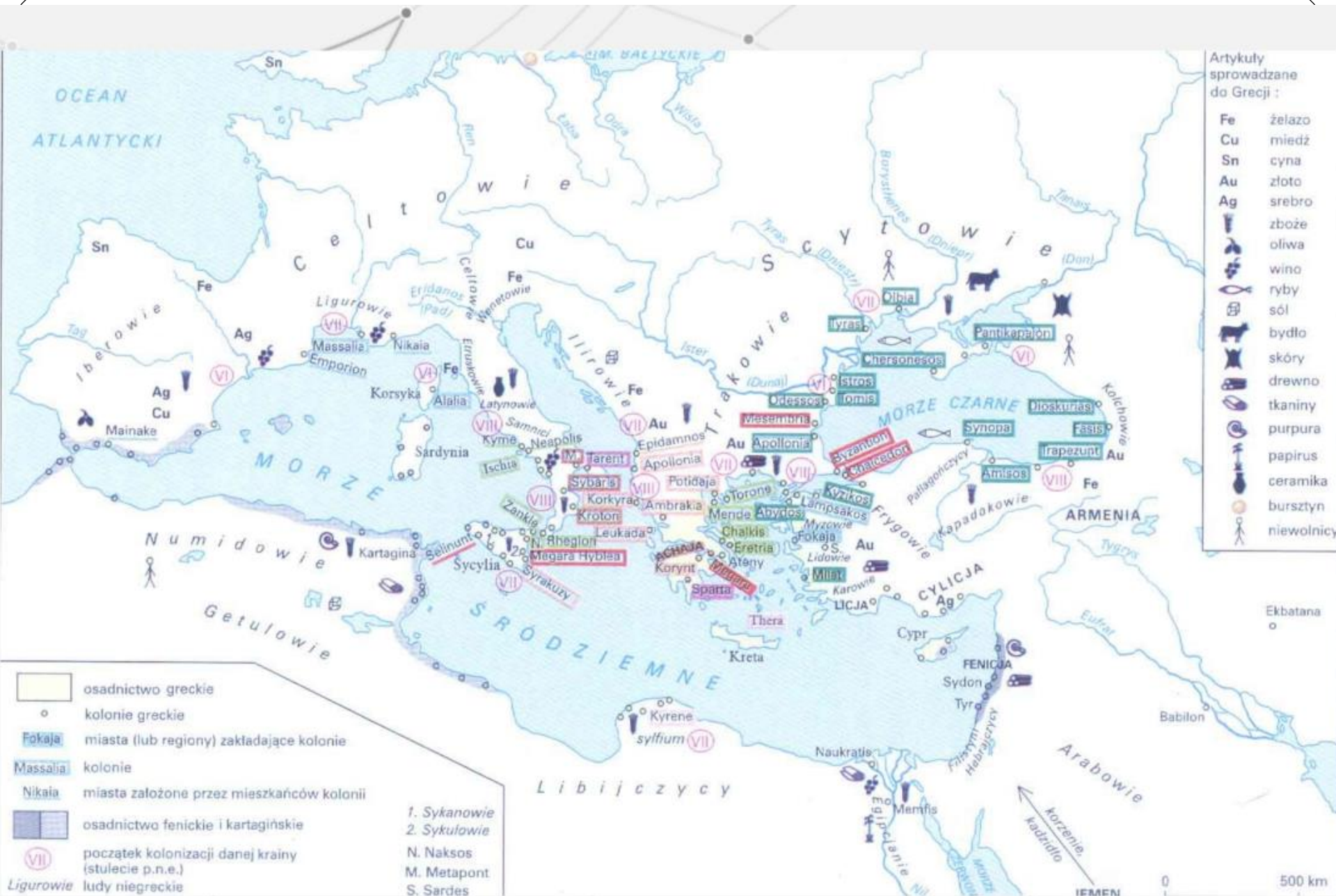
- Nowo tworzone miasto (osadę) Grecy nazywali apoikia.
- Państwo, które zorganizowało kolonię, określano zaś mianem metropolii. Metropolia utrzymywała kolonię – wsparcie materialne i finansowe. Ale kolonie mogły się usamodzielniać i zacząć zakładać swoje nowe posiadłości.
- Emporia, czyli osady handlowe. Zarządzane są przez metropolię. Nie są samodzielnym organizmem politycznym.

Wielka kolonizacja

- obejmuje okres VIII -VI w. p.n.e.

Głównymi terenami ich zmasowanej kolonizacji stały się:

- północne wybrzeża Morza Egejskiego,
- południe Italii, które nazwano w starożytności Wielką Grecją,
- Sycylia, a także śródziemnomorskie
- wybrzeża dzisiejszej Francji i Hiszpanii.

kultury ulegali ich wpływom i jednocześnie sami na nie oddziaływali.

- wpływ na mitologię (pojawiła się syryjska Gorgona, centaury rodem z Babilonii czy asyryjski Pegaz)
- zaczęto wybijać monety
- powstanie i rozwój gospodarki pieniężnej oraz handlu
- język grecki jako język urzędowy
- hellenizacja
- powstanie greckiego pisma alfabetycznego na podstawie pisma fenickiego
- rozwój gospodarki greckiej doprowadził też do wielu bitew, najgroźniejszymi były wojny z Persami, np. pod Maratonem i Termopilami.

ETRUSKIE KORZENIE RZYMSKIEJ CYWILIZACJI

Zanim powstało potężne Imperium Romanum, mieszkańcy Rzymu znaleźli się w kręgu kulturowym stworzonym przez Etrusków.

Ludność Etrurii wysoko rozwinięła metalurgię (produkcja naczyń z brązu), rolnictwo (kanały nawadniające) oraz sztukę (posągi z terakoty, czyli wypalanej gliny; malarstwo). Etruskowie słynęli też jako świetni architekci i twórcy potężnych miast.

- Zmagania gladiatorów, powszechnie kojarzone z rzymskimi obyczajami, wywodzą się zaś z tradycji etruskich igrzysk ku czci zmarłych.

Sposób zakładania miast również miał etruskie korzenie.

Rytułał zakładania miast tzw.: "Etruskus ritus,,.

(przejęli go od Etrusków starożytni Rzymianie)

Miejsce pod przyszłe miasto wyznaczał augur po uprzednich wróżbach, jednocześnie wyznaczając dwie główne ulice, przecinające się pod kątem prostym.

Następnie założyciel miasta wyznacza pługiem jego obszar. Ulice były równoległe do dwóch głównych ulic. W centrum miasta na przecięciu dwóch głównych ulic znajdował się rynek-centrum handlowe i polityczne miasta.

PODBÓJ ITALII PRZEZ RZYM

- Kolonie rzymskie powstawały na podbitych terenach, które uznano za trudne do ujarznienia,
- Powstawanie kolonii rzymskich prowadziło do romanizacji okolicznych mieszkańców. Temu procesowi sprzyjało także tworzenie municypiów – miasta podbite, uzależnione od Rzymu.

SYCYLIA

- Po zdobyciu Italii przyszedł czas na rzymski podbój basenu Morza Śródziemnego. Pierwszym państwem spoza Półwyspu Apenińskiego, z którym Rzym podjął walkę, była Kartagina, a spór o dominację na morzu rozpoczął się na tle walki rzymsko-kartagińskiej o opanowanie Sycylii.
- Dlaczego Sycylia?

Podboje Rzymu
od I w. p.n.e. do II w. n.e.

- Ścierają się tam różne kultury.

1. Fenicjanie zakładają swoje faktorie (kolonie) na terenie Sycylii oraz zakładają Kartaginę, która się uniezależnia.

2. W VIII w. Grecy szukają nowych terenów, więc zajmują części Sycylii.

4. Rzymianie w III w. p.n.e. również chcą opanować tę wyspę. Początkowo się nie udaje, ale w 146 r. p. n. e. zajęli tereny Sycylii oraz Azji Mniejszej. Sycylia stała się prowincją Rzymian.

Prowincja – to tereny podbite przez Rzymian.

Zagadnienia

- Kolonizacja – definicja
- Fenicjanie i Kartagina
- Wielka kolonizacja i Wielka Grecja
- Kolonizacja rzymska

Skutki kolonizacji basenu Morza Śródziemnego dla mieszkańców.

Dziękuję za uwagę.